

Nro. 17.

**A' FELS. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden Augustus 27-ik napján
BCU 1805-ik évfolyamában. Library Cluj

B é c s.

Gróf *Zichy Maria Anna*, nagy méltóságú Vassonykői Gróf *Zichy Ferentz Cs. Kir. Kamarás*, valóságos Titkos Status Consiliarius, Tek. Veszprém Vármegye Főispánya, Magy. Ország Kir. Fő Pohárnok Mezlere Eő Excellentiájának kedves hitvese, született *Kollowrath Grofné*, a' Fels. Császárné és Királyné udvari és tsillagos keresztetes Dámaja, e' folyó Augustus 21-ik napján, életének 50-ik elztendejében, Mödling mellett lévő Brühli nyári lakhelyében meg halálozott. — A' meg boldogúlt Grófné, Status minister Gróf *Kollowrath Leopold Eő Excellentiának* kedves leánya, valamint édes atyához való szeretete, és ne-

mét illető virtusai, úgy ritka eszméleti tehetsége által is magát nagyon meg különböztette. És az ő által életének utolsó szempillanta jáig közönséges szeretetre, 's tiszteletre tette magát érdemellé. — Egész életének folyásában a' szerentséteseknek vigasztalójok, a' szükölködő szegényeknek pedig tápláló dajkájok vólt a' meg boldogult Grófné.

A' mind talantomaira, mind jó szívűségére nézve közönségesen esméretes nagy tisztele a' Lenzei Püspök *Gall József* Eő Nagysága, a' maga Megyében újokban fel állított Nevendék Papság számára, tulajdon jövedelméből hufz ezer forinton egy azon végre igen alkalmas épületet vett, 's annak ki tágasítására, és jó karba való tételére, 's buctorozására tiz ezer forintot adott. Ő Cs. Kir. Felsége ezen fő Pappnak illy nemes indulatból származott köz házra tzelző áldozatait, nem csak igen kegyelmessen vette, hanem egyfzersmind azoknak közönséges ki hirdetését kegyelmessen is parantsolni méltóztatott.

I. Sándor Fels. Orosz Császár, a' maga alatt valóinak boldogságokat 's előmeneteleket tárgyozó atyai gondoskodásának újabb próbáját adta abban is, hogy az ő Birodalmában levő Siket Némáknak neveltetésekre és oktatásokra nézve, Gróf *Kofakowsky* Wilnai Püspök elköszlése által, egy *Anselm Sigmond* nevezetű Missionarius Rendből való Papot küldött ide olly végből, hogy a' Bécsi Siket Némák Inffitutumában az ő tanításoknak módját meg tanullya. Minekutánaa e ő azon Inffitutumnak Directora *May József* a' felemlített Orosz Birodalombeli Pappnak to egész hónapig azon meg betsülhetetlen meherségben rendszer letzkéket adott, 's egyfzersmind a' Bécsi Siket

éjszakák tanításokban ötöt szorgalmatoslan gyakorlotta volna: ezen folyó *Augustus* 20-ik napján, az Alsó Auszriai Kormányzók engedelmével, a' Német Oskolák Fő Gondviselőjének *Spendou Jósefnek*, Gróf *Rasumoffsky* Orosz Császári követnek, és több itt tartózkodó fő rangú Oroszoknak jelenléteben, vele közönséges próbát tett. Mennyire vitte légyen ezen Orosz Pap ezen köz hasznú mellest, vata mint szép talentomai, úgy a' öket Némákkal való bánásnak módja által is vólta képen meg bizonyította.

A' Récsi Izegevények Inffitumának Directora *Klein Wilhelm* a' izemek világról meg folytattott gyermekeknek oktatásokra, és a' polgári élet foglalatosságában leendő gyakorlatásokra nézve, en alkalmas módot talált fel. Tudniillik esztendővel ennekölte fel vévén egy kilencz esztendő s félf gyermek, kinek három esztendő korában a' himlo izemeit egéizlen el rontotta, 's a' miatt életét ekkorig minden foglalatosság nélkül töltötte, öt rövid idő alatt annyira vitte, hogy nehtsák az eleibe ki ülő betűkkel irt irásokat olvasni, hanem e' mellett olvashatóképen is írni tud, az arithmetikának négy elsőbb részait bizonyos számláló finor, és a' Geografiának elsőbb fundamentomait az olly mappáknak segítségék által, a' mellyekben az Országoknak, és főbb városoknak neveik ki ülő vonásokkal fel jegyeztetve vannak, jól érti és tudja, e' mellett a' hasonló módon készített jegyek és noták szerént a' hárfánn is jádzik és szépen énekel. — Néhány kézi munkákat is tud, mint p. o. madar- és halfogó háló', harisnyát, és sinórt kötni, level-tőrtartót, 's író eszközöket tñnalni, bőrből és vastag papirosból kosarakat készíttetni, azo-

kat különbkülömbféle színű papiroffal bé vonni. — A' szineket igen együgyü eszköz által tanulta meg különböztetni. Ezen alkalmas volt a mellett, jó erkölsü, illendő maga viseletü, szorgalmatos, maga forrával meg elégszö, és vidám. — Értésére esvén Felséges Urunknak a' fent nevezett *Klein Wilhelmnek* ezen gyámoltalan gyermek nevelésében és formálásában mutatott szorgalmatossága, és tanítványának, a' feljegyzett munkákban tett előmenetele: a' Jóltévöségre ügyelő Commissióra bizni méltoztatott, hogy azon gyermeket vizsgálják meg, melly azon Commissió néhány tagjainak jelenlétében, ezen hólnap 6 ik napján meg is esett, és úgy tapasztaltatott, hogy azontánításnak módja igen jó, használható, és közönségesen is gyakoroltatható legyen.

Julius hólnapjának első napjaiban, tudniillik az időnek azon részében, a' mellyben gyakorta való és kemény effözések voltak volna, Cseh Országban, *Reichenberg*, és egyéb helységeknek is környékén, a' szántóvető földeknek szélein, a' legelő mezőkön, és kertekben, igen sok buza szemhez hasonló, de annál gömbölyübb és minden hasadék nélkül való magok találtattak, mellyek jóizüeknek és a' taplálására alkalmasoknak találtattak azoktól, a' kik az akkori nagy szükség és drágaság idején abból kenyeret fütöttek. — A' közönséges nép másnak lenni gondolta; de az értelmesebb emberek szorosabban meg vizsgálván békatü gyökérnek (*Ranunculus Ficaria* Linn.) lenni találták azokat, mellyenn, ha meg szárad 10 söt 20 apróbb babotskák avagy magok találtatnak, mellyek a' zápor effökben a' gyökértől elválnak, és a' föld színén maradnak. A' bélek ha-

sonló a' földi almához, és ha meg szárítják, könnyen meg is lehet törni.

Olasz Ország.

Egy *Ott* huzár Regimentjénél fő Hadnagy fővel szolgáló érdemes hazánkfiától, *Bartoffy András* Úrtól illy meg jegyzésre méltó tudósítást vetünk mostanában Coneglióból; „A' midőn *Napoleon* Fr. Császár Olasz Országai Királyságra lett koronáztatása után, azon Országhoz tartozó tartományokat meg látogatta, és Veronába egynéhány napot mulatott volna; Fels. Fejedelmünk világos parantsolatjából *B. Vincent* Generál, *B. Szörényi* és *Legisfeld* Obersterek és két Hadnagy mentek tiszteletére (Az utólsóbbak közt volt fent említett kedves hazánkfia), a' kiket a' nevezett Fr. Felség igen kegyesen fogadott, velek nyájas leereszkedéssel lokáig beszélgetett, és a' nevezett Generális Urat a' két Oberster Urral együtt magasztaláshoz is ültetni méltóztatott. — Mind maga a' Fr. Császár, mind a' vele volt Fr. tisztek a' Magyar Huzár forma ruhának tsinosságát és szépségét nagyon meg szerették és betsülték.

Nápolyból írják, hogy a' Julius 26-ik napját követték éjelen történt földindulás az Abruzzói és Kalabriai tartományokba is ki hatott, és hogy azokban is sok kárt tett volna. Az ebek és madarak közt, mellyek egyébaránt a' föld indulás kiütése előtt igen nyughatatlanok szoktak lenni, most semmi rendkívül való mozgás nem tapasztaltatott; eillenben a' tengerben lévő halak nagy rakasra gyűltek, a' vízből a' levegőbe magassan fel ugrándoztak. — Sok emberek a' föld meg rendülése előtt egy órával a' tengervizébe fürödvén úgy érzették, mintha a' lábak alatt volt fövény meg

mozdált és elment volna. Nápoly városában, és egyebütt is, a' hol tudniillik a' földindulást tapasztalták, meztelen fevel és lábakkal jár a' nép bútsúkat, 's úgy áhétatoskodik, 's kéri a' könnyörüléteffegre az irgalmas eget. — Rómában is érezték azon éjel a' föld indulást, de nem oly nagy mértékben, mint a' Vezuvius hegye környékén. Otan is buzgó áhétatosságok tartatnak annak el távoztatásáért.

A' Baváriai örökös herczeg Olasz Országban való utazásában, ezen folyó Augusznak kezdetében *Maylandba* is elment, és a' vele lévőekkel együtt, ezen hónap harmadikán a' Vice-Királyt is meg látogatta, a' ki őt nagy megkülömböztetéssel fogadta. Harmad nap múlva, Szamoskadi és udvari tisztek társaságában ő is elment a' Baváriai örökös herczeg tiszteletére, a' ki a' azon napon úti társaival egyetemben a' Vice-Királynál ebédelt, ebéd után pedig a' *Villa Bonaparte* nevű kies kertben sétálni mentek, 's nyájas magános együtt beszélgetésekkel töltötték idejüket.

Frantzia Ország.

A' Párisi magános tudósításokból azt olvassuk, hogy minekelötte Bouloguébe (Bulonyébe) utazott volna *Napoleon* Császár, a' Megtartó Tanácsot St. Cloudi kastélyába hívatta, 's velek gyűlést tartván, Testamentomát által adta, 's közlők egy olly Commissiót rendelt ki, melly azon esetre, hogy őt Angliai expediciojában valamelly Izerentsétség érdekléné, a' *Successora* nevében az Ország kormányát által vegye, és igazgassa. >

A' Franczia közönséges újságlevelek egyenlőképen azt állítják, hogy az egyesült Tuloni-Kadixi hajófloteregől kellemetes és meg nyugtató tudó-

stáb volt volna a' Kormányzék. — A' Párisi *Mémoires* 2 ik Augusztusi darabjában, Fr. Admiral *Villevenne*nek (Villenövnök) azon levelét, melyet ő Julius 27-ik napján a' Finis Terrei Promontoriumtól 40 tengeri mértföldre, a' Fr. tengeri dolgok a' ügye ő miniszternek írt, körülállásosan lehet olvasni.

Julius 5 ikén, ekként ír a' nevezett Fr. Admiralis hagyta el az egyesült hajóserég a' Martinique szigletét, és Julius 9 ikén a' Finis Terræ hegy fohához érkezett, a' hol Julius 22-ik napjaig türelmetlen a' kegyetlen napkeletfelé való északi szélvelzekkel kellett annak küszködni, mellyek nem kevés károkoztak hajóinnak. — Ezen a' napoo 21 ellenséges hajókat vévén észre, mingyárt tsata rendbe állani parantsoltam a' kormányom alatt lévő egyesült hajóseréget. — Az előmenő hajókat Admiral Gravina kormányozta. — Mi az ellenség felé eveztünk, e' pedig mi felénk széles lineában, és mingyárt észre lehetett venni, hogy a' mi arirgardánkat, az az, utól menő hajóinkat két tűz közzé fogni akarja, melly ártalmas feltevelét hafznos fordulások által héjába valóvá tettük. — Mihelyt a' két egymással viaskodni kívánó hajóeregek eléggé közel voltak volna egymáshoz, azonnal Admiral Gravina az egélz hajófelegtől segítettvén, a' tengeri tsatát bátor szívvel el kezdete.

Azon szempillantásban olly sürü köd kerekedett a' tengeren, hogy telylefféggel nem lehetett az ellenség hajóit látni, 's egyedül tüzelésének világgullágánál tüzelhettünk arokra. A' tsata vége felé, a' ködnek rövid fel emelkedése alatt egy Spanyol hajót két ellenséges hajótól látnunk körülvé-

retni, mellynek egyike félen, a' másika pedig egészen meg fosztatott árbocz fájától. — A' lürü köd ismét le szállott a' tenger színére, melly miatt ugyan nem igazgattathattam hajóimnak vitorlait, mindazáltal tsak ugyan tudtam, hogy minékünk szolgált a' hadi szerentse. A' bé következett éjjel mind a' két hajófereg közel maradt egymáshoz; mindazáltal úgy tettett nékem, mintha el távozna az ellenség. — Viradtakor a' szelek közt megsze lenni láttuk tőlünk. — Minden Francia hajókról vett tudósítások kedvesek és meg elégedésünkre szolgáltak. — Adm. *Gravina* nagy kívánságot mutatott az ellenség üzésére, és újban való meg támadására, annál inkább, mivel két Spanyol hajókat nem vettünk észre. — En is tehát lineába allani, és az ellenség után nyomolni parantsoltam a' hajókat, de már ekkor igen magas volt a' tenger, és egész nap nem húzhattam úgy, mint a' mint kívántam volna, az ellenséget a' második tsatára. Ilyen képen nem akarván a' tzéltől el távozni, azon igyekeztem, hogy a' Ferroli hajófereggel magamat minél előbb öfzve kaptsolhassam — de mindekor ellenemre lévén a' szelek, végezet el nem érhettem.“

„Az el vesztett két Spanyol hajóról egyebet annál nem tudunk, hogy a' *Firmus* nevezetű árbotzfájától meg fosztatván, a' lürü köd közt az ellenség hajói közzé keveredett; a' *St. Rafael* nevezetű pedig rossz evező lévén, a' szelek által el ragadtatott, 's beunüket éjjel el tévefzett. — Julius 23-kán 14 linea hajóból állónak lenni láttuk az ellenség erejét, 's többire mind meg voltak romolva. A' tsata előtt az azt meg kémielt fregat *Dido* 13 linea hajóból állónak találta, kö-

vetkezésképen a' tsata alatt egynek el kellett tűnni. (E' volt az a' *Windsor Castle* nevű Anglus hajó, melyet Admiral *Calder*, a' két el rablott Spanyol hajóval Angliába küldött.) Minden esetre ditsöllégére vált ez a' tsata az egyesült hajó-seregnek, és ha a' fűrű köd nem lett volna, melly az ellenség mozdulásainak és futásának igen kedvező volt, bennünket és rajtok való diadalmunkat el nem kerülhette volna. — A' meg hóltaknak, és sebbe esteknek számát még most nem tudhatom, de reményelem, hogy igen nagy nem lesz. Az *Intrepide* nevű hajónak Kapitányja el esett, az *Atlas* hajónak kapitányja sebbe esett."

Két más leveltiben Admiral *Villeneuve* arról tudósítja a' tengeri dolgokra ügyelő minisrt, hogy 15 Antigoából Európába jött, és sok colonialis portékákkal meg terhelt Anglus hajókat, mellyeket 15 millió liverre lehet betsülni, és egy Mars nevezetű 14 ágyus fregatot el rablott, és ennek kezéből egy Spanyol kereskedő hajót, a' mellyenn lévő portékáknak árra 420000 piafterre tétetődik, ki fatsart s. e. t."

Később, úgy mint Julius 20-iknapján, ezen tárgyrol hasonló értelmű levelet küldött Admirál *Villeneuve* a' tengeri dolgokra ügyelő minisrtnek a' Vigói kikötőhelyből, melly a' Fiois Terra fokhoz a' Portugalliai tengeri partok felé néhány mértfölddel fekszik. — A' 22-ik Juliusi tengeri tsatában, úgy mond az *Admiralis*, kedvezők lévén nekem a' szelek, az ellenség fel tételét héjába valóvá tettem, meg nem engedvén, hogy az én kormányom alatt lévő hajó-seregnek arriergardéját, az az, hátul menő részét kéz tűz közzé szorithassa

az ellenség. Minekutánna a' köd fel emelkedett volna, mindjárt eláste vettem, hogy két Spanyol Linea hajó hejával vagyunk; eleinte úgy gondolkodtam, hogy ezek valamelyik Spanyol kikötő helybe evéztnek volna bé; de mivel az egyik az árbotzuját el vezette, kétség kívül a' nagy szélvész közt az ellenség kezébe esett. — Junius 23 é 24 ik napjain hejába igyekeztem az ellenséget újabb tsatába húzni, egész erejével azon volt, hogy elkerülhessen minket. — Jun. 26 ikán Ferrolhoz jutai igyekeztem azért, hogy az ott lévő egyesült Francia Spanyol hajóereggel magamat öltve kapsothallam. — Két egész nap tusakodtam az észak és napkelet közt fúvó erős szélvel, és a' nagy hánykodó habjaival; végtére meghátarodtam, hogy a' Vigói kikötőhelybe bé mennyek, 's oda a' hajóimon volt sebeseket és beteg ket ki szállítsam, és hogy az Achilles és Algiras ne ez a' Francia h ókra elegendő édes vizet vitattessék. — Detsak ugyan minden halasztás nélkül ki evézek innon, hogy az ellenséges hajókat felkereshellem, 's e' mellett a' szám bízott dolgot végre hajthassam. — Admiral Gravina igen derekasán és vitézi módon viselte magát, e' mellett a' Spanyol hajók is végbe vitték kötelestégeket. A' Francia matrozok, avagy hajós legények is vitézi módon tartották magokat. A' 22-ik Juliusi tsatában a' Francia linea hajókon el hullott katonáknak 44-re, a' sebbe esteknek 95 re ment a' szamok; a' még mellettünk lévő 4 Spanyol linea hajókon 11 ember holt meg, 's 21 esett sebbe."

Fr. Admiral *Villeneuve*nek ezen fel jegyzett tudóstitásait *Contre-Admiral Gourdon* is meg erős-

érte, a' Fr. tengeri dolgokra ügyelő miniszterhez, *Ferrolból* Augustus 2 ik napján küldött levelében, 's azt írja, hogy Villeneuve és Gravina Admirálisok a' Cotonnai kikötőhely előtt lévő révben tartózkodjanak, hogy harmad nappal annakelőtte *Calder* Anglus Admiralnak 13 linea hajóból álló hajó rege ismét mutatta magát, de mihelyt *Villeneuve* és *Gravina* hajó seregeit meg látította, mignyárt a' tágas tengerre evezett ki (Ferrol és Corunna csak egynehány tengeri mérföldre vannak egymástól) De meg fints *Calder* Admirálisnak oka a' Ferrolli kikötő helyben lévő egyesült Francia Spanyol hajóeregtől való félelemre, igen kegyetlen szél fúván napnyugotról, melly a' Ferrolli kikötő helyben lévő hajóknak kivezéseket felette hátráltattya. (Illyenképen Augustus 2 ik napján még lemmi hire sem volt *Nelson* Admirálnak a' Feroli kikötő hely előtt, holott, a' mint az Angliai tudósítások tartják, Julius 25 ik napján Gibraltárból már ki evezett. Kétség kívül az észak és napnyugot közepéről fuvó szelek miatt nem lehetett néki *Ferrol* felé evezni.

Melly nagy külömbség legyen a' *Calder* Anglus, és *Villeneuve* Fr. Admirálisoknak tudósításai közt, akárki is eszre veheti, melly miatt lehetetlen e' nyomban az igazságot el találni. — A' Párisi Monitör a' *Calder* tudósítását sok elmés jegyzésekkel adja a' Publicum eleibe, 's nagyon ki hazagja, hogy ő akarta volna az egyesült Francia Spanyol hajósereget másod izben is tsatába vonni, 's annak *Corunnába* való bé evezését meg akadályoztatni. Nem ő, úgymond a' *Monitör*, hanem az egyesült hajóereg kerelte őtet fel, 's aa-

nak nem Corunnába, hanem Ferrolba kellett igyekezni bé menni.“

A' 14-ik *Augustus* Párisi Zsurnalokból azt olvassuk, hogy az előtt negyed nappal, ugymint; *Augustus* 11-ik napján az Angliába leendő ki szállításra ki rendelt Fr. ármadiának egy részét *I. Napoleon* Császár meg mufrálta, és hogy a' *Bulognetől* távolabb fekvő regementeket, rész szerént oda, rész szerént annak környékére szállitattatáborba. *Admiral Lacrosse* a' *Bulognei*, *Admiral Verhuell* az *Ambleteusi* flottillákat fogják commandirozni. — *General Augerau* (Ozeró) *Brestben*, *General Marmont* a' *Texelben* várják az utolsó jeladást a' végre, hogy a' *Boulognei* kikötőhelyben lévő flottillával ők is egyfizerre, 's egy órában evezhessenek ki. — Minthogy *Villeneuve* *Admiralisnak* 15 linea hajókkal szerentséje vólta' *Corunnai* kikötőhelybe való bé evezésre, és magát a' *Ferrol* kikötő helyben lévő 13 linea hajóból álló *Ferrol* hajósereggel minden órában öfzve kaptsolhattya: nem vólta' *Calder* *Anglus* *Admiralisnak* tanátsos a' kormánya alatt lévő 13 linea hajókkal az egyesült hajósereget vagy megtámadni, vagy az előtt meg állani. — E' mellett *Admiral Villeneuve*, felyebb előhordott tudósításában a' többi közt azt mondja, hogy ő az eleibe tétetett tzelt el nem mellőzheti, mellyből olly következtetést húznak ki a' *Politikusok*, hogy ő az ő 28 linea hajóból álló egyesült hajó seregével egyenesen *Brest* eleibe megyen; hogy az ott lévő *Fr.* hajós sereg segítségével *Cornwallis* *Anglus* *Admiral*ist meg támadja 's meg verje, kiváltképen ha *Nelson* *Admiralis* magát sohol sem fogja mutatni.

A' Récsiudvari Diarium múlt szombaton költ 63-ik darabjának 3849 lapján illy fontos tudósítást olvasunk a' Fr. hadi és tengeri dolgokról, hogy a' Bulognei Fr. Armadiának nagyobb részét szeltyel oltlanta, és nagy olttályokban, a' Straszburg és Metz közt lévő tábor helyre ma. szirozni parantsolta volna Nápoleon Császár. Ennekfelette, hogy a' Hannóverai Vál. Fejedelemségben lévő Fr. armadiátskához is 30000 főből álló hadi népet küldött volna Boulogne vidékéről. — Ezek a' szerezént lévén, nem sokára bővebb tudósítással szolgálhatunk a' Magyar Kurir Erd. Olvasóinak.

Nagy Britannia.

Az egyesült Franczia-Spanyol hajóseregen vett győzödelemnek annál közönségesebbé leendő tétele végett nem csak az ágyuk durrogtattak, hanem a' Pitt minifter rendeleséhez képest, minden London városbeli harangok is meg vonattattak, holott, a' mint az antiminifterialis újság levelek beszélik, Admiral Caldernek egész győzedelme csak abból állott, hogy két hadakozó Spanyol hajót vett el az éjeli sötetség és tengeri szelek között, 's ezeket küldötte győzedelmének jeléül Angliába. Ezt pedig azért mivelte Pitt minifter, mivel régtől fogva sokféle hamis és nyughatatlankodtató hírek által tsábitatott el a' Publicum, mintha Angliának minden napnyugoti Indiai coloniait el vette volna az egyesült Fr. hajó sereg.

Azon két Spanyol hajókról, a' melyeket az Anglusok a' Junius 22 ik napján esett tengeri tsatában el vettek, a' Plymuthi 31-ik Juliusi tudósítások így szólnak: „Tegnap este, *Agymond*, érkez-

tek ide az elfoglaltatott két Spanyol hadakozó hajók *Windsor Castle* hadakozó hajókkal együtt, melyek, minden árbourfáikat el veztvén, két Anglus fregatnak kötelein fogva keletre hurokolni valameddig az 50 napi tiltulás idejét ki nem töltik, addig egy embernek sem lesz szabad azokról a' szárazra ki szállani. E' két hajókon kívül két más ellenséges hajók adtak fel magokat a' *Windsor Castle* és *Minerva* Anglus hajóknak, hanem igen sürü lévén a' köd, nem foglalhatták el azokat hamarjában, azon közben két ellenséges fregat menyén segítségekre, vissza vitték. A' Rafael nevezetű Spanyol hajón, egy Spanyol Contre-Admiralis esett fogságba.

A' fél kezű Nelson Admirálról azt beszéllik az Angliai közönséges újság levelek, hogy midőn ő napnyugoti Indiába érkezett volna, eleven rövid, de gyökeres parantfólatot adott ki az alatta lévő Anglus hajós Kapitányoknak: *Mihelyt, úgymond, szerentségnk lesz az ellenféges hajófeltegrehez közelíteni, mingyárt ronstatok keresszül annak lineáin, ti pedig soha le ne vegyétek elötte vitorlatokat.* — Tellyesféggel el nem hitezhetk magokkal az Anglusok, hogy az Antigoai kereskedő hajók közzül 14 hajót rablott volna el az eggyelüt Francia Spanyol hajó sereg

Augustus 5-ik napján újabb tudatást vett az Angliai Admiralis *Calder* Admirálitól, melyet a' Ferroli kikötő hely előtt itt Julius 3-ik napján. Ebben arról tudósítja a' tengeri dolgokra ügyelő Tanácsot hogy sem a' Couronnai, sem a' Ferroli kikötőhelybe bé nem evezett az eggyelüt Francia Spanyol hajó sereg; következésképen,

a' másai ő véli, vagy *Kodiksha* ment vagy a' Góbraltári tóros tengeren evezett által, mely ha úgy nagyon, lehetetlen lézen annak, a' másod-
dik tengeri tsatát el kerülni; vagy talán már meg is esett. — Fontos okai lehetnek (így szól-
nak az Anglusok) arra *Calder* Admirálisnak, hogy ő az első tengeri tsata után következett napo-
kon mingyárt fel nem kerefte az ellenséges ha-
jófereget, 's meg nem újította avval a' tsatát.

* * *

Papiros Kereskedés eránt valo Tudósítás.

Az alább írt kötelességének tartja közönsé-
ges hírré tenni, hogy az ő kereskedő börtje va-
lamint a' Pesti Vásár' alkalmatosságával, úgy más
időkben is felkeresendő lézen az Uj-váro-ban. a'
Vásár pia 70n, mindjárt az úgy nevezett *Marok-
kauer* mellett, Nro. 97, ezen tízím alatt: *Az arany
Száll*; mellyet mostanában felnyitott, és már e'
következendő jószágokat botsát árrúba:

Mindenféle Magyar, Morva, Tseh-Országi,
nagy és kicsiny Concept, Kantzelláriabéli, finom,
közönséges, Hollandiai Posta; Középfzerü Regál;
Londoni Velin; finom legyező; Kótának való lí-
neázott, lineázatlan; Kártya; Tarka; aranyos,
ezüstös, fél oldalról, és egészen festett tzipra;
Prókát, kék, fehér, nagy és kicsiny, boritéknak és
fejkötő alá való vastagabb papirosokat; Külömb-
féle pakolásához, könyvkötéshez való kemény Tab-
lakat.

Ezenkívül találtnak nálla az íráshoz meg-
kívántat minden egyébberü készülétek, és eszközök:
Tolltárazók, Penna-vágó Kések, Angliai, közönsé-

ges Plajbászok, mindenféle feltett ostyák, fejér, és barna Spárga-Madzagok, s. a. t.

Végtére: mostanában árulás végett reá biztatott mindenféle Spanyol-viasz néhai híres Peyii József, most pedig annak Vejének Haumer Antalnak által engedtetett, és jobb lábra állított Cs. Kir. priv. Spanyol-viasz' Fábrikájából.

Mind nagyonként, mind apródonként fő gondja léfzen a' leg-készebb, és leg helyesebb szolgáltat. Annyival is bizonyosabban ígérheti mind ezeket az alább írt, mivel ő jó féle Jólzágot első kézből szerez.

Stegmayer Xaver Ferentz,
Papíros', és az íráshoz meg kíván-
tató elzközök Arossa, Pesten.

T u d ó s i t á s.

Tajnai *Tajnay János* és *Antal* testvér atyafiak szándékoznak a' magok tulajdon meneséből, melly a' Fels. Udvari Tanátsnak véleménye szerint is Magy. Országban az elsők közzé számlaltatik, 200 ellő kantzákat idei szopos tsikaikkal együtt licitatio által el adni. — Melly licitatio-nak terminusát Tek. Torontál Vármegyében helyeztetett, és privilegiatus *Nagy Kikinda Mező Váro*ssal határos *Tisza-Hegyes* nevü helységben September 30-ik, és October 1-ső napjaira rendelték, — A' ki azomban a' licitatio-n kívül nagyobb számmal akarna Kantzákat venni: ne terheltesen *Tajnay János*nál akár *Komárom* által Ó *Gyallára* utasítandó levelek által, akár izemélyesen a' jövő September 20-ik napjáig jelenteni.

(Négyed rész árku s Tóldalékkal.)

D. D. S.